

Izjava vsak dan razen ne-
delj in praznikov.

Issued daily except Sundays
and Holidays.

MAY 29 1919

PROSVEΤA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XII.

Cena lista \$4.00. Entered as second-class matter January 22, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., sobota, 24. maja (May 24) 1919.

Subscription \$4.00 STEV.—NUMBER 123.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

WILSON IN ORLANDO V OSTREM SPOPADU.

Besedna bitka radi konflikta italijanskih in grških interesov na Turškem. Predsednik se je naposled udal. Devet članov ameriške mirovne komisije je resigniralo.

Pariz, 23. maja. — Iz zanesljivih virov so danes prišle na dan slednje podrobnosti včerajšnjega poročila, da Amerika, Anglija in Francija zahtevajo pojasnila od Italije, zakaj je poslala čete v gotevne kraje Male Azije:

Italijani so izkreali vojaške čete v Adaliji, Budruju in Makru v okolišu Smirne v času, ko je Orlando z drugimi italijanskimi delegati vred zapustil Pariz vsled reškega spora. Italija ni obvestila zaveznikov o izkrejanju čet. Anglija Francijo in Zdržene države so takoj poslale note Italiji, zahtevajoče pojasnila, zakaj so bile izkreane čete. Pred nekaj dnevi je bila seja velike četvorice glede položaja v Smirni. Na to se je bil poklican tudi Venizelos, ker ima Grška svoje interese v dotičnem delu Male Azije, kamor so bile poslane italijanske čete. Ko je Orlando stopil v zborovalno dvorano, je Wilson šel preko vseh diplomatskih formalnosti in direktno zahteval, da Orlando odgovori, kaj pomeni italijanska vojaška ekspedicija v azijski Turčiji. Orlando je odvrnil, da bo pojasnil, toda ne v navzočnosti Venizelosa. Grški ministrski predsednik se mora prej odstraniti. Wilson ga ostro zavrne, da Venizelos ostane navzoč. Venizelos se je oprostil in je hotel oditi, ali Wilson mu je rekel, da naj ostane. Nato je sledila ostra besedna bitka med Wilsonom in Orlando; zadnji pa ni hotel dati pojasnila dokler je Venizelos navzoč. Končno je bilo dogovorjeno, da se Venizelos odstrani. Pozneje je velika trojica prosila Venizelosa oproščenja, ker se je moral odstraniti, dasi je bil povabljen na sej.

V sredo je Orlando odšel iz Pariza na francosko-italijansko mesto, kjer je konferiral z nekaterimi svojimi ministri in ko se je vrnil drugi dan, je dejal, da njegov kabinet podpira njegovo akcijo v Smirni.

Devet članov ameriške mirovne komisije se je zahvalilo.

Pariz, 20. maja. — Devet članov ameriške mirovne komisije je podalo ostavko vsled nezadovoljnosti z mirovnimi pogoji. Odstopavši člani sicer niso na odgovornih mestih, vendar so pa imeli kot zavedeni važne službe. Wilson je sprejel resignacije treh članov, ki so: profesor A. A. Young s cornellske univerze, glavni ekonomski ekspert; dr. I. saiah Bowman iz New Yorka, načelnik raziskavočne teritorialne divizije; W. C. Bullitt, poznavalec ruskih razmer, ki je po nalogu predsednika Wilsona obiskal Moskvo pred par meseci.

Resignacije ostalih šest članov je Wilson zadržal, zato se niso objavljena njihova imena.

PROTI PROHIBICIJI.

Washington, D. C. — Kongresnik Griffin iz New Yorka je predložil kongresni zbornici rezolucijo, ki priporoča, da se prohibicijom dodatek k ustavi predloži ljudstvu na splošno glasovanje, mesto, da odločijo o njem državne legature. Kongresnik pravi, da je prišel do prepričanja, da glasovanje v legislaturah ne izraža prave ljudske volje.

Danščravno prohibicijonisti kriče na vas glas, da med kongresniki ni opaziti gibanja proti prohibiciji, je rezolucija kongresnika Griffina jasen dokaz, da je tako gibanje že takaj.

ZA SLUŽBO V SIBIRIJI SE JE ZGLASILO 14 PROSTOVOLJ. CEV.

Washington, D. C. — Vojni deparment poroča, da se je na poziv za 8000 prostovoljev, ki imajo iti v Sibirijo, oglasilo do 18. maja le 14 rekrutov. Deportment pravi, da se Američani najbrž boje trde sibirske zime. Izmed 33. 911 prostovoljev, ki so se pričitali za časa premirja, je do zdaj 8056 mož izjavilo, da gredo v Francijo, 850 na Hvajsko otoče in 1000 mož v pas Panamskega prekopa. Ostali hočejo služiti doma.

ENTENTA OLAJŠALA GOSPODARSKE POGOJE.

Panika med nemškim ljudstvom ob Reni vsled grozče invazije.

NEMŠKI SOVJET APELIRA NA DELAVSTVO ZA POD. PISANJE POGODEB.

Berlin, 23. maja. — "Lokal Anzeiger" piše, da je Nemčija zadovoljna, da pride bivši kajzer in ostali krive pred razsoditev zaraži povečanja vojne, toda sodniki morajo biti iz neutralnih del.

Pariz, 23. maja. — Velika četvorica danes nadaljuje razpravo o turškem vprašanju, ki je vedno bolj zapleteno. Kakor poročajo iz Versaillesa, bodo protipogojji nemške delegacije obsegali 50 na pisalem stroju popisanih listov.

Berlin, 23. maja. — Demonstracije neodvisnih socialistov za podpisane miru so pričela dobivati revolucionarni značaj. Včeraj je na tisoče delavev korakalo mimo vladnih poslopij na Wilhelmstasse in demonstrantje so prepevali marseljezo ter nosili napis, ki so se glasili: "Edino svetovna socialna revolucija prinese pravi mir," "Socialistični ministri, resignirate!" itd.

Pariz, 23. maja. — Veliki štirje so se včeraj sporazumeli, da nekoliko popustijo pri gospodarskih pogojih in točkah glede na odškodnino. Zaveznički bodo danes odgovorili na noto nemške delegacije v Versaillesu in obvestili Nemce o modifikaciji pogojev. To je prva sprememitev pogojev v mirovni pogodbi. Dalje je velika četvorica nekoliko popustila pri pogojih, tikajočih se Saarske doline.

Nemei zelo nasprotujejo določenim glede na zavezniško odškodnino komisijo; njihov argument je, da ima ta komisija preveliko oblast, ki sega v področja suverenstva nemške republike in če se Nemčija podvrže določbam inozemske komisije, pomeni to nihodnega kakor podložništvo.

Mannheim, Nemčija, 23. maja. — Govorice, da Nemčija ne bo podpisala miru in da bo ententa prodirla dalje v Nemčijo, se povzročile paniko med tukajšnjim prebivalstvom. Včeraj je bil velik naval na lokalne banke in mnogo ljudi je zapustilo mesto. Vrhutega se vrše protestni shodi v Mannheimu, ki povzročajo še konfuzijo.

London, 23. maja. — Zavezničke armade ob Reni so pripravljene za invazijo Nemčije, skozi bozna jasen dokaz, da je tako gibanje že takaj.

HENRY FORDIMA DELO ZA 10,000 VOJAKOV.

Mt. Clemens, Mich. — Henry Ford, znani posestnik avtomobilnih tovarn v Detroitu, je izjavil tukaj v četrtek, da je pripravljen v 24. urah vposiliti 10,000 odpunjenih vojakov in med temi 1000 pooblaščencev.

SUHAČI V BOJU ZA VOJNO SUŠO.

v kongresu je opaziti slabo razpoloženje za Wilsonovo priporočilo.

VERSKI PANATIKI.

Washington, D. C. — V kongresnih krogih je prav malo slišati, da bo kongres poslušal nasvet predsednika Wilsona in dovolil varenje piva in izdelovanje vina. Položaj je prav nasproten, če se sodi po glasovih, ki prihajajo v javnost.

Senator Sheppard iz Texasa pravi, da vloži predlog, ki specifičira, kako se izvede vojna prohibicija. Po njegovih izjavah se nikjer drugje ne zanimajo za preklic vojne prohibicije kot v New Yorku, Bostonu, Philadelphia, Baltimoru, St. Louisu, Cincinnati, Milwaukeeju in San Franciscu. On trdi, da je bil predsednik Wilson napačno podučen o položaju v deželi in zato je priporočil, da se dovoli variti pivo in izdelovati vino.

V naprednik kongresnih krogov pravijo, če je kdo napačno podučen o položaju v deželi, tedaj je to senator Sheppard in ne predsednik Wilson. Že to dokazuje, da nima senator Sheppard prave sodbe o položaju, da je pri naštevanju mesta izpustil Chicago. V tem mestu je ljudstvo odglasovalo o prohibiciji vprav pred kratkim časom. Prohibicijonisti so tako pogoreli, da je bila groza. Če senator Sheppard ne vidi ali opazita takih protiprohibicijonistov znaten, tedaj ne more videti manjših, absolutno pa nima prave sodbe o položaju v deželi. Ljudstvo v Chicagu je bolj številno, kot prebivalci treh majhnih držav. Mesto Chicago ima toliko prebivalcev, da so doseže skoraj dve tretjini prebivalstva države Texas, iz katere prihaja senator Sheppard. In leta ljudstvo v Chicagu se je z glasovnicem izreklo proti prohibiciji.

Prohibicijo strastno zagovarjajo duhovni raznih protestantskih skupin. Iz Denverja, Colo., je prišel glas, da se je konvencija baptistov takoj pričela baviti s predsednikovim priporočilom. — Stavlen je bil predlog, da se stavi rezolucija, ki naj izreče, da se konvencija ne strinja s predsednikovim priporočilom.

V Chicagu so zbrali metoditski episkopale, ki so se seveda izrekli za prohibicijo in proti predsednikovemu priporočilu.

V naprednih krogih pravijo, da nimajo nič proti temu, če duhovni raznih protestantskih verskih skupin izražajo svoje mnenje glede prohibicije, ali gospodje naj si nikar ne domisljajo, da je njih subjektivno mnenje ljudsko mnenje. Ljudstvo sodi drugače, kar je večkrat pokazalo s splošnim glasovanjem.*

DOM ZA VDOVE IN MATERE VOJAKOV.

Washington, D. C. — Kongresnik Langley iz Kentuckyja je predlagal, da kongres dovoli nad en miljon dolarjev za zgradbo štirih domov, v katerih bodo nastanjene matere in vdove vojakov, ki so služili v minolih vojnah. En dom naj se zgradi v Kentuckyju, drugi v Indiana, tretji pa v Massachusettsu, četrti pa v Kaliforniji.

VРЕМЕ.

Chicago in okolica: Nestalno v soboto in nedeljo. Lahki različni vetrovi. Solne izhaja ob 5:22, zahaja ob 8:11.

GLASOVANJE O SPLOŠNI STAVKI V ALBERTI.

100,000 OSEB ZAHTEVA: NA SI VOJAKI MORAO DOMOV IN SIBIRJE!

Chicago, Ill. — Včeraj je bila poslana predsedniku Wilsonu peticija, ki ima 100,000 podpisov in ki na kratko zahteva: "Pošljite domov 4000 čikaških vojakov iz Sibirije!" Peticija je bila podpisana v enem tednu.

NAZADNJAŠKE SILE IZZI-VAJO.

Ottawa, Ont., 23. maja. — Provincialna Delavska Zveza v Alberti je odredila splošno glasovanje za svoje člane, da odločijo, da li pojdejo v generalno stavko iz simpatij do delavcev v Winnipegu.

Calgary, Alberta, 23. maja. — Tukajšnje delavske organizacije, ki so pridružene Strokovnemu delavskemu svetu, so pričele včeraj glasovati o vprašanju generalne stavke, ki ima pričetki prihodnjem pondeljek iz simpatij do stavkarjev v Winnipegu.

Winnipeg, Man., 23. maja. — Meščanski odbor, ki se je organiziral proti stavkarjem, je včeraj razglasil, da bo odprt trgovine in druga manjša podjetja s pomočjo prostovoljev. Župan Gray je tuji izjavil, da ne bo trpel, da bi stavkarji ukazovali, kako se naj razdeljuje žive med ljudi.

Danes se vrši javni sestanek zastopnikov delavstva in podjetnikov, na katerem bodo diskusije o poravnani stavki. Sestanek se vrši v mestni hiši.

POTEZE PROHIBI-CIJONISOV.

Washington, D. C. — Med političarji se sliši šepet, da bodo prohibicijonisti skušali odložiti predsednikovo priporočilo za preklic vojne prohibicije do prve julija.

Med voditelji večine ni opaziti prav nobenega navdušenja, da se prekliče vojna prohibicija. Ravnajo tako niso dostopni argumenti, naj se poskusijo gostilne, v katerih bi se prodajalo le vino in pivo. Aktivnost je opaziti le na strani prohibicijonistov, ki izjavljajo, da bodo nasprotni vseki poslovni preklic vojne prohibicije. Take govorice pa vplivajo tudi na bolj liberalne elemente, ker se bo očitkov od strani prohibicijonistov, da so se prodali žganjarskim interesom, dasiravno nima žganje nič opraviti s pripomgom predsednika Wilsona.

AMERIŠKI LETALEC SE ČAKA NA AZORIH.

Ponta Delgada, Azorski otoki, 23. maja. — Lajnart Read se že ni dvignil v zrak s svojim letalom NC-4 na poletu na Portugalsko. Read odlaga od dne do dne vsled slabega vremena. Mogoče odleti danes, morda pa tudi ne.

London, 23. maja. — Kapitan ladje za pokladanje kablov "Faraday" je danes sporočil, da je moštvu ladje videlo luči eroplana, ki je plul proti Evropi zadnji pondeljek zgodaj zjutraj. Letalo so videli približno sredji pota med Ameriko in Evropo, ali okrog 1000 milij od Nove Fundlandije.

Ako je poročilo resnično, tedaj so mornarji videli Hawkerjev eroplana, ki je po mnenju zainteresiranih krogov moral biti na dočasnem mestu v pondeljek zjutraj. Tedaj je Hawker letel sto milij na ura. To je prva vest o ponostečem letalu, ki pobija druge vesti, da Hawker padel v more v blizu Kanade.

OLAJSAVE ZA BPORABO GA-ZOLINA IN OLJA.

Washington, D. C. — Kurivni upravitelj Garfield je izdal odredbo, katero preklicuje prejšnje odredbe za prihranitev gazolina in olja. Vse prejšnje omejitve so s to odredbo preklicane.

ITALIJANI SO NA DELU.

Washington, D. C. — Kongresnik Emerson iz države Ohio je predložil rezolucijo v zbornici, ki apelira na ameriške mirovne komisare v Pariz, da se z Italijo pravično postope v pogledu Reke radi velikih žrtev, ki jih je Italija doprinesla v vojni.

Montgomery, Ala. — V zvezni zemljiščni pisarni bodo dne 27. maja vršila vključenja da država zemljišča. Sveta je okoli 5.000 do skrov, ki je deloma prilagojen za poljedelstvo, deloma pa pašuma. Svet bo odbar na postavki, ki je veljavna za domovinarje.

Kongresnična vlada je skušala nadomestiti veliko pomanjkanje kruha z drugimi sredstvi. Dala je

kompanistična vlada je skušala nadomestiti veliko pomanjkanje kruha z drugimi sredstvi. Dala je

kompanistična vlada je skušala nadomestiti veliko pomanjkanje kruha z drugimi sredstvi. Dala je

kompanistična vlada je skušala nadomestiti veliko pomanjkanje kruha z drugimi sredstvi. Dala je

kompanistična vlada je skušala nadomestiti veliko pomanjkanje kruha z drugimi sredstvi. Dala je

kompanistična vlada je skušala nadomestiti veliko pomanjkanje kruha z drugimi sredstvi. Dala je

kompanistična vlada je skušala nadomestiti veliko pomanjkanje kruha z drugimi sredstvi. Dala je

kompanistična vlada je skušala nadomestiti veliko pomanjkanje kruha z drugimi sredstvi. D

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglašev po dogovoru. Kokopiz se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri meseca; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri meseca, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

NEUMNO GOBEZDANJE.

Časniki so prinesli vest, da newyorski postavodajni odsek preiskuje boljševiško propagando in "načrt, po katerem so se mislili rdečkarji polasti meste vlade, da dokažejo radikalcem v deželi, kako lahko je izvršiti kaj takega". K tej bedastoči je dodana še večja bedarija, ki se takole nadaljuje: Rdečkarji nameravajo upasti v mestno hišo in zagrabit župana Hylana, ne da bi pri napadu tekla kri. Seveda se razume, da radikalci ne nameravajo dolgo vladati v mestni hiši, ampak hočejo le ljudski masi dokazati, kako lahko se je polasti vlade, če ljudske mase nastopijo složno.

Vest nosi očiten pečat, da se je rodila v glavi od žganja pijanega meščanskega časnikarja, ali da je bila naročena, da služi gotovemu namenu.

Vsakemu normalnemu človeku je znano, da meste hiše v Ameriki niso zastražene z močnimi vojaškimi ali policijskimi stražami in da lahko večja skupina ljudi zade mesto hišo. Ali ravno tako jasno je vsakemu človeku, ki ne sodi v norišnico, da tisti še ni vladar, ki je zvezal župana in se usedel v njegovo pisarno. Če ni v mestu tako močne policijske sile, da prepodi iz mestne hiše ljudi, ki so vprizorili operetno revolucijo, bo kmalu na mestu poziv governerja državnemu milicu. Če ne zadostuje milica, bo prišla na pomoč zvezna armada. Vsak šerif ima v takem slučaju pravico zapriseči in oborožiti potmožne šerife.

Tako neumno gobeždanje ima očiten namen zastrupiti možgane ameriškemu ljudstvu, češ, da se zbirajo prekuhi, ki hočejo š silo trmoglavit vlado, da bi ljudstvo videlo v vsakem delavcu, ki zahteva poboljšanje delavske mezde in delovnih razmer nevarnega prekučuha.

Ljudje, ki trosijo take neumne laži v svet, so najbolj nevarni miru in redu, ker hočejo s svojimi lažmi na vsak način povzročiti pretepe in rabuke.

Pametno je, da se take vesti preiščejo do dna. Ali je pametnejše je, če se ljudi, ki natvezujejo ameriškemu ljudstvu take pravljice, spravi na varno za jetniško omrežje ali pa v blaznico, kjer ne morejo nikomur škoditi s svojimi izmišljenimi pripovedkami.

Lahko se nekaj časa in nekaj ljudi ima za norca, vseh ljudi in zmerom se pa ne more imeti za bedake. Nekega dne bo ljudstvo prišlo do spoznanja, kakšne laži mu natevujejo nekateri meščanski časnikarji. Posledica tega spoznanja bo, da bo ljudstvo izgubilo vero v časnike in ne bo verjelo tudi resnice, ker bo sito lažnjivega časnikarskega gobeždanja.

Gompersove izjave. — V zadnjem času je Samuel Gompers, predsednik "Ameriške delavske federacije" ponovno izjavil, da še ne misli iti v pokoj. Zakaj prihaja Gompers s takimi izjavami na dan? Dozdaj sploh še ni počkal, da misli iti v pokoj. Ali mogoče Gompers pričakuje kakšno majhno iznenadenje na prihodnji konvenciji Ameriške delavske federacije? Mogoče je vse!

Shaw je vedel. — Angleški dramatik Bernard Shaw je pisal že pred dvema letoma, da bo mir prinesel aneksijo, kazenske odškodnine in samoodločevanje se bo vpoštelo le tam, kjer bo to služilo interesom zmagovalcev, brez ozira katera stranka zmaga v vojni. To se je zgodilo. Nemčija zdaj občuti, kar je občutila Rusija, ko je bil diktiran brest-litovski mir.

Da bo mir... — Ako hočemo, da bo mir, ne smemo izražati misli, s katerimi se ne strinja naš sosed... Izražamo le to, kar vsakdo odobrava... Tako delajo na pokojališču in poglejte, kak lep mir vlada tamkaj!...

Roka mesarjev! — American Hide and Leather kompanija in Badger State Tanning kompanija sta odklonili odlok narodnega delavskega vojnega odbora, ki se nanaša na delavce. Badgerjeva kompanija je Armourjevo podjetje. To dejstvo pove vse.

Diplomatična umetnost. — Če sodimo diplomatično umetnost po dogodkih v Parizu, prihajamo do zaključka, da obstoji v tem, da veliko zahtevaš, pa malo dobis.

Zakaj je prišla revolucija v Evropi?

Piše Paul Wallace Hanna.

(Dalje.)

"Francija s svojim propadajočim prebivalstvom bo imela po vojni najbogatejše železne rudnike in premogokope v Evropi, a kljub temu se je v svoji nevoljivosti zarotila, da potisne hitro rastoto Italijo iz Istre in Dalmacije", mi je dejal neki italijanski uradnik, ko sem potoval z Wilsonom po Italiji. Nato je nadaljeval: "Akó ne bo Italiji priznana "pravica" pri mirovni mizi, teda mora ponoviti alijance z Nemčijo in z njeno pomočjo realizirati svoje pravične ambicije."

Bil sem z Wilsonom v Rimu, Milunu, Genovi in v Turinu in slišal, kako so ga člani trgovske zbornice upozarjali, da mora Italija ponoviti vojno prejalisje, tako ji mirovna konferenca ne dovoli ekspanzije čez grško in jugoslovansko ozemlje. Na drugi strani sem tudi slišal socialistične govornike v Milunu in Turinu, ki so ostro obsojali šovinistično politiko italijanske vlade, toda rimske časopisi so previdno molčali o tem.

Dasično sta bili dve zmagavali državi na robu propada, je mirovna konferenca bila mirna, dokler ni boljševizem preskočil Piehov "sanitarni kočion" in se vgnedil na Ogrskem. Tri meseca so diplomati v Parizu nepruhoma tažili, da je med njimi kakšno nesoglasje, toda preobrat na Ogrskem jih je tako preplašil, da so se takoj pričeli oglašati kritiki iz navdahnjenih virov in dolžiti konferenco, da je njen počasnost in nesporazumnost povzročila katastrofo na Ogrskem.

V tem času, ko pišem te vrstice, prinašajo brzojavke jasno sliko, kako francoski šovinisti sodijo o izidu štiriletne svetovne vojne. Francoski državnik, čigar ime je zamolčano, je povedal poročevalu newyorške "Tribune" sledede:

"Včasi slišite neučino trditev, da je Nemčija zmagala. Nemčija gotovo ni zmagala, toda Francija tudi ne. Dve državi sta, ki sta izšli iz vojne z večjim dobičkom kot pa z izgubami in o teh dveh državah se lahko reče, da sta zmagali. To so Združene države in Anglija. Amerika je vsled vojne prišla na stopnjo, na kakršni se ni bila nikdar nobena država v zgodovini človeštva. In Anglija? Prej je nemška mornarica nekoliko oviral Anglijo pri osvajanju svetovne trgovine, a danes je Anglija na morju najmočnejša sila. Da, Amerika in Anglija sta zmagali!" — Francija je izgubila vojno, premagana je — ako ji mirovna konferenca ne podeli strategije iz leta 1870 in gospodarskih pripomočkov iz leta 1914. Med Francozi se pojavi straten sum, da se hoče angleški svet (Anglija in Amerika) okoristiti na škodo romanskega sveta. Javna tajnost je, da Francija ne more storiti ničesar brez finančnih svojih zaveznikov in grozno sumnjenje se je pojavilo, da se hoče vporabiti finančni bit proti Franciji in jo spraviti v pasivnost v hipu, ko se trudi z vsemi silami, da si pomaga na noge. Vprašanje odškodnine je tako prepleteno z militarističnimi dispozicijami, da je rešitev prvega nemogoče brez garancij drugih. Francozi, ki so si naložili med vojno velikanski dolg na ramo, vidijo tri načine rešitve: Prvič, da Nemčija plača. Drugič, da vzame liga narodov v svoje roke finančno rehabilitacijo izčrpanih držav. Tretjič, da Francija bankrotira in potegne druge za seboj in s tem napravi finančni kaos po vsem svetu. Nič žudnega ni torej, ako se Francozi vprašajo: Zakaj takšna naključenost napram Nemčiji? Ali bo morda Nemčija dala boljše polje za trgovino kot Francija? — Kruta se vprašanja ali fakt, da na dnevnem redu, dokazuje, kako daleč smo prišli od kar je bilo podpisano premirje. To pomeni zato, ker je prisel řas, da Francija govori."

Te besede francoskega diplome potrjujejo, kar sem poročal iz Pariza v prošlem januarju, da so nacionalistične zahteve oslabile mirovno konferenco in pravile ljudske mase do revolucije. (Nadaljevanje.)

Dopisi.

Republic, Pa. — Delavske razmere v ti okolici se tudi pod psom. Akoravno delamo po 5 do 6 dni v tednu, nam na plačilni dan ostane samo malo. Kajti premogovniška družba nam je zopet pricela računati stvari, katere so bile za časa vojne proste. Sedaj moramo plačevati za eno palico dinamita deset centov, za ceno vžigalnega kapička ("kapsel") osem centov in za vrtanje ene lunkne deset centov.

Plačajo nam pa za poln voziček premoga, ki navadno tehta tri tone, 82½ centov. To je za načinje. Kopacem pa plačajo od tone 11½ centov, stara plača. Poleg je pa še draginata takoj velika, da ne vemo, kaj bi jedli, da bi se preživel.

Premog je pa tako trd, da se kar bliska izpod "pika".

Pred kratkim sem dobil od gl. uradnika JRZ nekatere listine z navedilom, da naj iste prečitam na društveni seji društva št. 85 S. N. P. J. Toda naletel sem na tak odpor, na kakršnega nisem nikdar misil. Pričeli so kričati, da naj kar lepo spravim te listine in nekdo je bil še tako predrzen, da mi je reklo, da naj vržem dotične listine v straniče. Ne vem, kaj bi rekel od takih rojakov.

Eden izmed tukajšnjih rojakov je pa še bolj modro "pogruntal". Rekel je, da kdor ne veruje v Božega, je samo pol-človek. Ko bi mi prej vedeli za to, bi uvrstili v pravila SNPJ, da se izplača podpora v usmrtnina takim nevernikom samo za polovico. Koliko bi bilo pomagano SNPJ in sedaj bi ne bilo treba plačevati tako visoke načlane v bolniški sklad. Sicer pa ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.

Isto se mi je prijetilo na seji društva št. 14 SDPZ. Tam sem že prej dobil navodilo, da mi ni treba pokazati onih listin.

Toda zavednim rojakom v drugih naseljih ni treba misliti, da smo vsi tako navdušeni za svobodo v starem kraju, kakor sem zgoraj omenil. Nekaj nas je, kateri smo pripravljeni vse žrtvovati same v ta namen, da bi priborili prostost našim rojakom v staro domovini. Toda premalo nas je, da bi mogli kaj pozitivnega narediti. Kajti velika večina rojakov v ti naseljih ne more pozabiti "dobrot", katere so dobivali od prejšnjih vlad in še vedno mislijo, da mora biti kraljevina ali monarhija sploh, kjer brez te bi se vplet.

26. aprila t. l. je tukajšnje društvo št. 85 SNPJ priredilo veselje v korist društvene blagajne. Ta veseljenje je izpadla v največjo zadovoljstvo vseh, udeležencev kar tudi prirediteljev. Sicer smo imeli nekaj neprilik radi godbe, ker se je eden izmed igralec skosal ravno zadnji večer. Radi tega smo mogli preurediti celo godbo. Uspehl tudi ni bil tak, kot se je pričakoval.

Pri nabiranju prispevkov za JRZ je pa moje mnenje, da naj se uvede redni mesečni asesment za vse redne člane JRZ. Ako je pa eden že plačal pri eni organizaciji in ima potrdilo in ako pride v drugo naseljino, mu ni treba plačati pri organizaciji, katera je v isti naseljini. — Delujmo skupno vse za enega in eden za vse.

Frank Grame.

Beach, N. D. — Tudi k nam je že prišla spomlad in vsa narava se je prebudila. Vse naokrog je že zeleno in evetoče.

Tudi farmer se je prebul ter pričel pridno obdelovati polje, sejeti in orati, da bo imel kaj žeti v jeseni. Kamorkoli se obrnem, vse povsod vidim stroje za oranje in sejanje. Konjev se ne rabi več dosti na polju. Vse obdelano s stroji na gasolin. Vzemo tako se ne opazi več dosti konj na cesti. Radi tega so pa tudi konji zelo počeni.

Draginja je pa tudi tukaj okrog velika. En dnevaj jaje stane 35c, surovo maslo 38c funt. Lansko leto smo prodajali krompir po en dolar sto funtov in prasične plačujejo sedaj po 18c žive. Ako pa hočem kupiti meso od mesarja, pa moram plačati za najslabšega 30c funt. Kadar ima farmer kaj na prodaj, mora dati vse pod ceno, ako pa mora kupiti, je pa vse draž.

Radi tega so se pričeli farmerji v ti državi organizirati ter pristopati k nestrankarski ligi. S to organizacijo so toliko napredovali, da so izvolili governerja ki je prejše končan, dokler ne zmaga demokracija po vsem svetu in bodo osvojili tudi mali narodi tega nadgospodarstva. Tak je zakon narave in ta je nespremenljiv.

farmer, in člane v legislaturo. Zgradili bodo svoje mlinske in sklašča za žito. Ustanovili so tudi svoje banke. Na ta način se bodo popolnoma odresli privatnega izkorisčanja. Razumno je, da je veliko nasprotnikov, kateri se poslužujejo vseh sredstev, da bi prišli zopet na krmilo.

V tukajšnjem okraju je ta organizacija zmagalna na volilni dan. Nasprotniki so dobili samo okrajnega šerifa in še tega, kakor se govoriti na nepošten način. Meni so ulomili v volilne žare ter ponaredili glasovnike.

Da se popolnoma odpravi privatno izkorisčanje je potreba, da se organizirajo vsi, farmerji in industrijski delavec v eno samo organizacijo. Kajti eden od drugačnih smod odvisni. In ako se organiziramo podpiramo drug drugega, mesto da bi polnili žepe raznim privavnim izkorisčalcem. Farmer bo potem lahko prodajal. Predkratki se organizirajo vse delavce, da se organizirajo v nekaj drugem prekupecem. Na ta način bo dobival vse življenske potrebščine eoneje.

Ako se ne bomo organizirali, bomo vedno tepeči. Radi tega pristopajmo v nestrankarsko ligo, katera ima v načrtu odpraviti privatno izkorisčanje.

Slovenski farmer.

Girard, O. — Tem potom poživljam vse člane društva: "Ljubljanie", "Sokol", "Sava" in sv. Antonia", kakor tudi vse delničarje "Slov. nar. domu", da pridejo vsi 30. maja t. l. točno ob poldeveči uri zjutraj k "Slov. nar. domu", da se od tam skupno odpeljemo v Niles. O. k razviju društvene zastave društva "Slovenec in Hrvat". Naročena je posebna kara, s katero se peljemo do Niles, O.

Poročevalec.

PISMO IZ STARE DOMOVINE.

Rojak Louis Grebenjak je nam poslal pismo, katerega je dobil od svojega brata iz starega kraja in iz katerega posnamemo sledče zanimivosti:

Kostanjevica, 13. aprila 1919. Kakor ti je že znano so se skorodni vse begunke vrnili v svoje domače kraje. Vsi so bili veseli, ko so zopet zagledali svoje domače. Toda žalosten je bil pogled na domačije, ker so bile večnoma vse razrušene in polja uničena. Oni kateri so bili prej pri vojakih bivše Avstrije so se prej vrnili domov, ter pričeli nekoliko obdelovati polja. Nekateri pa zaslužijo nekaj pri raznih delih. Posebno oni, ki so zidarji, imajo sedaj preeči del.

Draginja je pa velika. Srednje velika krava stane od šest do sedem tisoč krov, en prašič, kateri je stal pred vojno 25 K stane sedaj od 600 do 650 krov. Sploh je vse tako slabo, da ne vemo, kaj bomo počeli, ako se ne predvredniti v kratkem času. Najbrže se bomo vsi izselili, saj ne bo mogoče ostati v teh razmerah, kakoršne so sedaj. Podpre ne dobimo nobene. Prej, ko smo bili v begunstvu, smo dobivali begunsko podporo. Sedaj pa še te ne dobivamo.

19. aprila bomo morali oddati vse avstrijske krone in dobili bomo za sto krov 40 lir. Tako, da ljudje ne vede, kaj bodo naredili.

Sedaj so se pričeli širiti govorice, da bodo voja

Doživljaji slovenskega vojaka v Franciji.

(Piše L. O.)

(Pregledano od vojaškega cenzura.)

Sedim v sobi. Zunaj naletuje mrazel dež in skropi na okna. Misli mi uhajajo nazaj v ono dobo, ko sem še prost živel med svojimi prijatelji in znanci v slovenški ameriški metropoli — Clevelandu. Izbruhnila je evropska vojna in pričel se je krvavi ples po celi Evropi, kateri je potegnil tudi Združene države v svoj vrtec. Tudi mene je pozvala dolžnost do Združenih držav, da sem oblekel vojaško sukno Strica Samu.

Med drugimi novincami, kateri so bili pozvani v vojaško taborišče Sherman, O. 19. septembra 1917 je bil tudi večje število Slovencev in med njimi tudi jaz. Tu smo dobili prvi poduk v vseh vojaških delavnostih, kot "squad right" in "squad left" in druge.

Za čas mojega bivanja sem imel samo enkrat priliko obiskati moje stare znance in prijatelje v Clevelandu in sicer 25. novembra 1917. Prisli sem tudi za božični dopust, toda bilo je več proslilev, kot je bilo dovoljeno število vojakov, kateri dobijo dopust. Radi tega so žrebelali imena, kateri dobijo dopust. Kakor sem imel vedno smolu pri vsakem srečkanju, sem jo imel tudi takrat. Ostatim sem moral za Božič lepo v vojašnici.

24. februarja sem se poslovil od tovarišev s katerimi sem bil pet mesecov skupaj, stisnil še enkrat desno svojim prijateljem, povelje se je oglasilo "V vrste", godba je zaigrala najprvo koranicu nato "Star Spangled Banner" in odšli smo v drugo taborišče.

Peljali smo se s tovornimi avtomobili do postaje, kjer smo zasedli železniške vozove ter se odpeljali v taborišče, Forest Gap, kamor smo došli po pol drugi dnevnici vožnji.

V tem taborišču kakor tui v vsej okolici je mnogo spomenikov padlim vojakom z državljanške vojne.

V taborišču smo nadaljevali na vežbanje ter pričakovali povlja za odhod čez "luž".

Neko nedeljo smo zopet spravili svoje stvari skupaj ter odšli na postajo, kjer smo napolnili spalne vozove, ter odšli proti vzhodu. Vožnjo smo imeli ves čas celo prijetno in kjerkoli smo se peljali skozi kako mesto ali naseljino ali pa mimo farmarskih hiš, vse povsod so nam mahali z žepnimi robi, kluboki ali zastavicami v zadnjem pozdrav. Razumno, da v uniformi. Po dvadnevni vožnji smo došli v taborišče Merrit, N. J., kjer smo ostali šest dni, t. j. od 16. aprila do 22. aprila. Med tem časom so bili povzvani pred poveljujočega časnika vsi oni, kateri so bili rojeni v sovražnih državah, ki jih je vprašal, ali rajši gredo onostran "luže", ali pa hočejo ostati v Združenih državah, ter tukaj služiti pri vojakih. Nekaj jih je ostalo, ker se niso hoteli boriti proti "svojim bratom". Izmed Jugoslovanov sva bila samo dva, jaz in en Hrvat, kateri je bil prislonjen "B". Midva nisva hotela postati strahopetec.

31. aprila zjutraj smo odkorakali iz taborišča Merrit v pristanišče Hoboken, N. Y. Še isti dan smo se vklreli na parnik "Leviathan", prejšnji nemški potniški parnik "Vaterland".

Iz pristanišča je parnik odpeljal 24. aprila ob polušestih zjutraj. Kavčišči če sem se nahajjal na strazi na hodniku, da sem delal red pri vrati. Ko sem bil premenjen sem takoj šel na krov, da bi se učinkal videl "Miss Liberty" ter se poslovil mogoče za vedno. Toda bil sem prepozen.

Voznja smo imeli še precej dočasa, in to je bilo mirno. Toda vsevoj se miči kaj ne morejo igrači s taboriščem velikanom, kot je bil naš parnik. Na parniku smo imeli razne vaje za slušaj, da nam pospeši sovražnik kak torpedu v pondrav, in vedno smo nosili rešilne pasice.

Imeli smo tudi vsakovrstno za hranje na parniku in v veliki jedilni dvorani smo imeli gledališče prenikejščih slik.

Zadržale dva dni nas je spremljalo pet malih parnikov, kateri so imeli analog lovitv počapljače. Kad in nerad bi videl kakšno sub-

marinko, toda niso se upale preti na površje ali v bližino.

2. maja zjutraj je pristal parnik v francoskem pristanišču Brest, kjer smo se še isti dan izkrali. Well, tu smo bili vsi "Green Horni" in prvo besedo, katero smo slišali, je bila "oh la la" katero sem potem večkrat ali sploh največkrat slišal in prvo, katero smo razumeli, ko so francoski otroci in kričali "American souvenier"; seveda so pri tem mislili penije.

Iz pristanišča smo odkorakali v pet milij oddaljeno taborišče, katero je pa okrog in okrog obdano z visokim zidom. (Menda je še kdaj Napoleonovil dasov). Tu smo bivali pet dni.

Pet dni smo odšli na bližnjo železniško postajo, kjer smo zasedli francoske specijalne spalne vozove, na katerih je naš "8 cheveaux, 40 hommes". Nekaj časa sem študiral ta napis in konečno sem vendar raztolmačil po obliki železniškega voza, da pomeni ta napis "8 konji, 40 mož". Kako smo se vozili, ne bom opisaval, ampak omenim naj samo, da je bila velika nevarnost, da bi me prijela morska helezen. Spali smo po noči, kakor je kdo mogel in dobil prostor. Vsi nismo mogli ležati. Nekateri so ležali eni sedeli in drugi stali. Črez nekaj časa smo se premenjali, da so oni stali, kateri so prej ležali itd. Drugače je bila vožnja — prijetna.

Med drugimi priporoča tole:

Ustanovi naj se razsodišče pod kontrolo delavskega departmента, ki bo sodilo o sporih, ki se pojavijo v industriji med delave in podjetniki. Dalje so potrebne po njegovem mnenju še delavce in odgovorni.

Knez Jeremija je hladonkrivo poslušal novice, da je Bohun ubit, zlasti ko je čul, da so vitezzi, ki ne služijo pod njegovim praporom, ki bo do pričeli, da je bil Volodijevski od nasprotnika pozvan na dvobojo. Če bi se stvar ne bila pripetila nekoliko dni pred volitvijo novega kralja, in če bi bila borba obeh kandidatov še dalje trajala, bili bi nasprotniki kneza Jeremije, zlasti kancler in knez Dominik, uporabili ta slučaj v svojo korist, kot dobra oružje proti Višnjeveckemu. Toda po odstopu kraljeviča Karola so imeli dovolj družega opravka in lahko je bilo uganiti, da se bo vsa stvar kmalu pozabilo.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Knez Jeremija je hladonkrivo poslušal novice, da je Bohun ubit, zlasti ko je čul, da so vitezzi, ki ne služijo pod njegovim praporom, ki bo do pričeli, da je bil Volodijevski od nasprotnika pozvan na dvobojo. Če bi se stvar ne bila pripetila nekoliko dni pred volitvijo novega kralja, in če bi bila borba obeh kandidatov še dalje trajala, bili bi nasprotniki kneza Jeremije, zlasti kancler in knez Dominik, uporabili ta slučaj v svojo korist, kot dobra oružje proti Višnjeveckemu. Toda po odstopu kraljeviča Karola so imeli dovolj družega opravka in lahko je bilo uganiti, da se bo vsa stvar kmalu pozabilo.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.

Z združenim znočičem je bil volitvijo dovolj samo le Hmelnički, da bi pokazal, kake krivice se mu gode; knez se je tudi nadejal, da kraljevič omeni v svojem odgovoru, na kak način je prišel poslanec Bohun ob življenje, ali vsaj naroči ustmeno mu poročati o tem; potem ne bo smel nitči dvomiti o resnici kraljevičev besed.